Radnóti Miklós eclogái - bevezető óra

Feketéné Földesi
Judit
Paskelbė Feketéné Földesi Judit - 2025. 05. 05., h – 10:44
Pamokos / projekto plano tipas
Pamokos planas
Sektorius
Nem jellemző
Tema, mokymosi sritis
Műfajelmélet, verselemzés
Klasė
12. évfolyam
Mokymosi ir ugdymo tikslai
Az óra végére a diákok képesek lesznek az ecloga műfaji jellegzetességeinek felimerésére, bemutatására.
Sąvokos
ecloga, időmértékes verselés, hexameter
Reikalingos priemonės
füzet, szöveggyűjtemény, okostábla
Įvadinė dalis ir pamokos / projekto plano rengimas

- **2 perc -** Adminisztráció jelenlét felszerelés
- **2 perc -** Az óra céljának meghatározása:
    - Megismertetni a tanulókat az ecloga műfajával, történetével és Radnóti eclogáinak jelentőségével.
    - A hexameter szerkezetének megértetése.
    - Az *Első ecloga* értelmezése: tematikai, formai és hangulati szempontból.
    - Kreatív gondolkodás ösztönzése a házi feladaton keresztül.
- **Ráhangolódás a tanórára**
- **Előző órai ismeretek felidézése néhány mondatban (Radnóti élete)**

Pamokos / projekto įgyvendinimo planas

1. Ráhangolódás / Bevezetés (5 perc)

- Rövid beszélgetés: Mit jelent az, hogy „idill”? Ismernek-e pásztorokat/természetábrázolást irodalomból?
- Bevezető kérdés: „Milyen lehet pásztoridillt írni egy világháború idején?”

2. Műfaji áttekintés – Az ecloga (6 perc)

Tanári magyarázat:

- Az **ecloga** eredetileg antik lírai műfaj, a római költészetben Vergilius tette híressé.
- Pásztori költemény, gyakran párbeszédes formájú, idilli hangulatot áraszt.
- Az idill sokszor feszültségbe kerül a valósággal – ez Radnótinál különösen hangsúlyos.

Kulcsszavak a táblára:

- ecloga
- pásztori
- idill
- antik hagyomány
- dialogikus forma

3. A hexameter magyarázata (6 perc)

9. évfolyamon tanultak felelevenítése

- A **hexameter** időmértékes verssor, 6 verslábból áll, daktilusok és spondeusok váltakoznak.
- Az utolsó előtti versláb **mindig daktilus**, az utolsó **spondeus vagy trocheus**.

Gyakorló feladat:

- Egy Radnóti-hexameter ("Régen láttalak erre, kicsalt a rigók szava végre?") közös tagolása, verslábak megjelölése.

4. Az *Első ecloga* elemzése (20 perc)

- **Szempontok:**
  - **Forma:** hexameter, ecloga párbeszédes formája.
  - **Szereplők:** Pásztor és a Költő
  - **Téma:** értelmiségi lét, háborús fenyegetettség, morális felelősség.

    - **Hangulat:** melankolikus, feszültséggel teli, de intellektuálisan fegyelmezett.
- **Tanári kérdések a szöveghez (válaszokat diákokkal együtt keresve):**
    - Ki beszél és kihez?
    - Mi a konfliktus a két szereplő között? Miből adódik? Valós-e ez a konfliktus?
    - Hogyan jelenik meg a háború árnyéka a versben?
    - Melyik magyar költőre ismersz a versben?
    - Mit jelképes a tölgy?
    - Milyen színek jelennek meg?
    - Milyen évszak jelenik meg a versben?
- **Rövid tanári összegzés:**
    - Radnóti az antik műfajt kortárs tartalommal tölti meg.
    - A 21. században is érvényes mondanivalót hordoz.

5. Óra zárása, házi feladat (5 perc)

Házi feladat:
A tanuló készítsen egy plakátot a canva.com-on Radnóti Miklós eclogáiról!

- Tartalmazza:
    - Radnóti neve,
    - az „ecloga” szó magyarázata,
    - az *Első ecloga* egyik idézete,
    - képi elem(ek), mely(ek) megjelenítik a vers hangulatát, tartalmát, mondanivalóját.

Leadás: a Kréta levelező rendszerén keresztül PDF-ben vagy link formájában a következő órára.

Naudotos skaitmeninės priemonės
Canva
ChatGPT
Vertinimo planas

3 perc

Frontális beszélgetés

- **Pozitívumok kiemelése.**
- **Fejlesztendő területek kiemelése.**

- **Tanulnivaló tananyag pontosítása.**
- **Érdeklődés, hogy milyen nehézségeket látnak a tanulók az elsajátítandó tananyagban.**

Namų darbai, projekto užduotis

Házi feladat:
A tanuló készítsen egy plakátot a canva.com-on Radnóti Miklós eclogáiról!

- Tartalmazza:
  - Radnóti neve,
  - az „ecloga” szó magyarázata,
  - az *Első ecloga* egyik idézete,
  - képi elem(ek), mely(ek) megjelenítik a vers hangulatát, tartalmát, mondanivalóját.

Bendrasis (-ieji) dalykas (-ai)
magyar nyelv és irodalom